

Voessem tsagkedh

Gåabph edtjh?

Eannan vaaran jallh skåajjese vuelkedh,
ussjedh dle dan bijre:

Gåabph edtjh?

Man guhkiem gaatodh?

Man gâhkese vaedtsedh?

Guktie vearelde?

Gosse daajrah ånnetji feelemen bijre, dellie
voessem tsagkh. Daesnie naan raerieh
åadtjoeh.

Mij lea daerpies?

Guktie voessem tsagkedh?

Man stoerre voessem daarpesjh?
Tsagkh stoerre jih löövles deerpegh batnan
jih möövrikes aath rudtjen vööste. Biejh
ebrievaarjoeh, nejpiem, guksiem jih jeatjah
vihkeles deerpegh guktie dejtie aelhkieslaakan
jaksh.

Gaamegh

Utnieh gaamegh mij dovhtehke j'ih hijven
juelkide. Hovregamegh, goretexgaamegh j'ih
steoblegh tjaetsiem töölieh.

Vaarjoeh

Ih gæssie daejrieh guktie vearelde sjædta. Mujhtieh nuekies vaarjoeh voessese rijt-edh. Vuesiehtimmien gaavhtan: tjojpem, ålloeguapah, ålloetråajjam, vaanhtsh jih ebrievaarjoeh.

Prïhtjhgiebnie, prïhtjhvoesse, guksie

Baahkes jovkemes gujht hijven jih njaelkies.
Jis sijhth prïhtjegem jallh löövjem voessjedh,
vaeltieh dle prïhtjhgiebniem meatan.

Hijven prïhtjegh aktene prïhtjhvoessesne
utnedh.

Nejpie

Daerpies nejpiem meatan vaeltedh.
Gåessie beapmoeh stealladidh, bearkoeh
bijredh jallh seamma maam, tjoerh nejpiem
utnedh.

Beapmoeh jih jovkemes

Termovse, beapmoeh jih spårke.
Seamma man gånkese vaedtsedh, tjoerh
nuekies beapmoeh meatan vaeltedh.

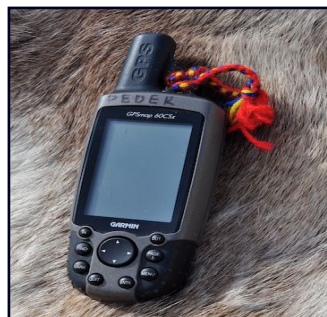

Viehkievierhtieh

Ih sijnth tjaajanidh, vuj?

Vaeltieh dle kaarhtem, kompassem jallh gps:m
meatan.

Aellieh dov mobijlem gænnah åajeldh!

Jeatjah deerpeggh

Tjijhkerde, biejjiebadtja, biejjiepræллоeh
jih tjoejhkebadtja leah aaj hijven voessesese
biejedh.

Såarah

Aellieh såaraj namhtah vaedtsieh. Biejh såara-aeskiem plastevoesetjasse, olles lovves sjidth. Hijven aaj biessieh jallh gaaroh akten gejhkie sæjjan voessesne biejedh.

Jeatjah vihkeles aath

Pæhperh

Gosse gadtjeme jih bajhkeme,
dellie hijven pæhperinie
njaamedh.

Daalhkesheaskoe

Jis datne slæjrerh jallh
skööpemesaejriem åadtjoeh,
dellie hijven daalkeshveaskoem
voessesne gaavnedh.

Jijjedidh?

Jis edtjh jijjedidh, dellie maahtah
åeremevoessem, låavthgåetiem, teeltem,
dueljiem jallh geehpesbååmsterem
tsagkedh.

Gaajhkh daerpies?

Tsagkh voessem guktie dov feelemen mietie sjeahta!

Buerie feeleme j'ih utnieh hijen!

Laavenjassh

1. Tjaktje lea. Datne edtj vaaran vuelkedh j̄ih desnie edtj golme biejjieh årrodh. Ij leah naan hæhtjoe dagkoe gogkoe edtj vaedtsedh.
  - a) Darjoeh læstoem mij vuesehte maam edtj meatan vaeltedh.
  - b) Mij lea vihkielommes meatan vaeltedh destie maam læstosne tjaaleme ?
  - c) Mij ij leah dan vihkeles meatan vaeltedh?

2. Gaavnh deerpegh mah daerpies gosse edtj vaaran jallh skåajjese, j̄ih tsagkh voessem. Jijtje veeljh man guhkiem j̄ih man gâhkese vuelkedh.
  - a) Soptsesth jallh tjaelieh maam datne darjoeh.
  - b) Tjiielkesth eensilaakan guktie voessem tsagkh.
  - c) Vaeltieh guvvieh tsagkemistie. Tjaelieh teeksth guvvide j̄ih darjoeh aamhtesetjaalegem dan tsagkemen bijre.

3. Man bijre vihkeles ussjedidh eannan voessem tsagkh?

4. Dov naan buerie raerieh guktie tsagkedh?

5. Lohkh dam aamhtesetjaalegem j̄ih destie eadtjalduvvieh. Tjaelieh novellem jallh tjihtesem aamhtesen bijre.

Baakoelæstoe

Saemiengieleste - daaroengielese:

aate - ting, sak	gejhkie sæjjan – til en tørr plass
baahkes – varm	goretexgaamegh - goretexsko
beapmoeh - mat	gâhkese - langt
bearkoeh bijredh – skave kjøtt	jaksedh IV - nå
bejhkedh I - skite	hovregaamegh - lærsko
biejedh IV - putte, legge, plassere	hæhtjoe - hytte
biejjiebadtja – solkrem	jeatjah – annet, annen
biejjieprælløeh – solbriller	jjijjedidh - overnatte
biessieh – never	jovkemes - drikke
buerie feeleme! –god tur!	lâavthgâetie - lavvo
daalhkeshvaskoe - medisin- veske	löövje - te
daerpies - nødvendig	lovves - våt
deerpegh - utstyr	læstoe - liste
dovhtehke - tett	man gâhkese - hvor langt
dueljie -skinn	man guhkiem - hvor lenge
eadtjaldovvedh - bli inspirert	mietie – etter
ebrievaarjoeh – regnklær	namhtah – uten
feeleme - tur	nejpie - kniv
gåabph - til hvor	niestiesbeapmoeh - nistemat
gaajhke – alt	njaamedh IV – tørke av, tørke
gaaroeh - kaure, tennved	pæhpere - papir
gaatodh II - bli borte, forsvinne, utebli	plastevoessetje – liten plastpose
gaavnedh IV – finne	plierkedh vearelde - skiftende vær
gadtjedh IV - pisse	prühtjege – kaffe
geehpesbååmstere – liggeun- derlag	prühtjhgiebnie - kaffekjel
	prühtjhvoesse - kaffepose
	raerie - råd

rijtedh VI - putte, stikke
sijse - inn i
sjiehtedh IV – passe
skööpemesaejrie - gnagsår
slæjraridh – skade seg
spårke – spork (bestikk som kan brukes både som gaffel,skje og kniv.)
stealladidh – stelle i stand
steeblegh - støvler
såarah - fyrstikker
teelte - telt
termovse - termos
tjaajanidh – gå seg bort
tjihkerde - kikkert
tjoejhkebadtja – myggmiddel
tjohpe - lue
tsaekedh I - putte, stikke inn, ta på

tsagkedh IV – pakke (i sekk)
tsagkeme - pakking
utnedh - ha, eie, bruke, synes
vaanhtsh - votter
vaarjoeh - klær
vaeltieh meatan - ta med
vearelde - vær
viehkievierhtie – hjelpemiddel
vihkeles - viktig
voessem tsagkedh - pakke sekken
voessen sijse – inn i sekken
voessjedh IV – koke
vuelkedh - reise, dra av sted
åajaldidh – glemme
åeremevoesse - sovesekk
ålloeguapa - ullsokk
ålloetråajja - ulltrøye

Daaroengieleste - saemiengielese:

alt - gaajhke
annet, annen - jeatjah
bli borte - gaatodh II
bli inspirert - eadtjaldovvedh
drikke - jovkemes
etter - mietie
finne - gaavnedh IV
fyrstikker - såarah
glemme - åajaldidh

god tur! - buerie feeleme!
goretexsko - goretexgaamegh
gå seg bort - tjaajanidh
ha, eie, bruke, synes – utnedh I
hjelpemiddel - viehkievierhtie
hvor langt - man gåhkese
hvor lenge - man guhkiem
hytte - hæhtjoe
inn i - sijse

inn i sekken - voessen sïjse
kaffe - prihtjege
kaffekjel - prihtjhgiebnie
kaffepose - prihtjhvoesse
kaure, tennved - gaaroe
kikkert - tïjghkerde
klær - vaarjoeh
kniv - nejpïe
koke - voessjedh IV
langt - gâhkese
lavvo - låavthgâetie
liggeunderlag - geehpesbââm-
stere
liste - læstoe
liten plastpose - plastevoessetje
lue - tjohpe
lærsko - hovregaamegh
mat - beapmoeh
medisïneske - daalhkeseveas-
koe
myggmiddel - tjoejhkebadtja
never - biessieh
nïstemat - niestïesbeapmoeh
nødvendig - daerpïes
nå - jaksedh IV
overnatte - jïjjedïdh
pakke (i sekk) - tsagkedh IV
pakking - tsagkeme
papir - pæhpere
passe - sïjïhtedh IV
pisse - gadtjedh IV
putte, legge - biejedh IV
putte, stikke noe inn i noe -
rijtedh VI

putte, stikke inn, ta på - tsaekedh I
reise, dra - vuelkedh
regnklær - ebrievaarjoeh
skave kjøtt - bearkoeh bijredh
skiftende vær - plïerkedh vearelde
skinn - dueljïe
skite - bejhkedh I
solbriller - biejjïeprælløeh
solkrem - biejjïebadtja
sovesekk - åeremevoesse
spork - spåårke
stelle i stand - stealladïdh
støvler - steeblegh
ta med - vaeltïeh meatan
te - löövje
telt - teelte
termos - termovse
tett - dovhtehke
til en tørr plass - gejhkie sæjjan
til hvor - gåabph
ting, sak - aate, daevere
tur - feeleme
tørke av, tørke - njaamedh
ullsock - ålloeguapa
ulltrøye - ålloetråajja
uten - namhtah
utstyr - deerpegh
varm - baahkes
viktig - vihkeles
votter - vaanhtsh
vær - vearelde
våt - lovves

Aajege

Påastesijjie:
Postboks 301
7361 Røros

Guessiesijjie:
Sundveien 12
7374 Røros

Tlf. 72 41 93 00 (Rørosen jårhkeskuvle)
Fax 72 41 93 45

www.aajege.no